

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Templed Adroddiad Sgrwtini

Pwyllgor:	Sgrwtini Corfforaethol
Dyddiad:	13 Mehefin 2024
Pwnc:	Adroddiad Monitro'r Cerdyn Sgorio – Chwarter 4 (2023/24)
Pwrpas yr Adroddiad:	Herio Perfformiad
Cadeirydd Sgrwtini:	Cyng Douglas Fowlie
Aelod(au) Portfolio:	Cyng Carwyn E Jones, Deilydd Portffolio Trawsnewid
Pennaeth Gwasanaeth:	Carys Edwards
Awdur yr Adroddiad:	Gwyndaf Parry
Rhif Ffôn:	01248 752111
E-bost:	GwyndafParry@ynysmon.llyw.cymru
Aelodau lleol:	Amherthnasol

1. Argymhelliad/ion

1.1 Hwn yw'r pedwerydd cerdyn sgorio a'r olaf ar gyfer y flwyddyn ariannol 2023/24. Mae'n dangos safle'r Cyngor yn erbyn ei amcanion gweithredol fel yr amlinellwyd ac y cytunwyd arnynt ynghynt yn y flwyddyn.

1.2 Mae'r adroddiad yn tynnu sylw at rai straeon cadarnhaol mewn perthynas â pherfformiad chwarter 4. Mae rhai o'r uchafbwyntiau hyn yn cynnwys:

- Dangosyddion y Gymraeg mewn Ysgolion
- Dangosyddion Canolfan Hamdden Môn Actif a NERS;
- Nifer y tai gwag sydd wedi dod yn ôl i ddefnydd;
- Dangosyddion Gwasanaethau Oedolion;
- Dangosyddion y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd;
- Y dangosyddion digartrefedd;
- Dangosyddion Rheoli Gwastraff,
- Dangosyddion Priffyrdd; a
- Y Dangosyddion Cynllunio

1.3 Gofynnir i'r Pwyllgor gytuno'r cerdyn sgorio a nodi'r meysydd mae'r Tîm Arweinyddiaeth yn eu harchwilio er mwyn rheoli a sicrhau gwelliant pellach yn y dyfodol.

1.4 Argymhellir y rhain fel a ganlyn:

1.4.1 Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth sydd yn derbyn ymateb o fewn yr amserlen;

1.4.2 Canran y disgyblion blwyddyn 11 sy'n gadael sy'n NEET; ac

1.4.3 Cyfartaledd y diwrnodau a gymerir i gyflawni Grant Cyfleusterau i'r Anabl (DFG)

1.5 Gofynnir i'r pwyllgor argymhell y mesurau lliniaru a amlinellir uchod.

2. Cyswilt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall

Yn cael ei ddefnyddio fel rhan o broses monitro Cynllun y Cyngor

3. Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgrwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu ar y pwnc:-

3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau **[ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]**

3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**

3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**

3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**

3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:

- hirdymor
- atal
- integreiddio
- cydweithio
- cynnwys

[ffocws ar lesiant]

4. Cwestiynau Sgrwtini Allweddol

- 4.1 Mae 92% o ddangosyddion perfformiad yr Awdurdod naill ai'n rhagori ar eu targed perfformiad neu o fewn 5% i'w targedau sy'n adroddiad cadarnhaol ar ddiwedd Ch4. Pa sicrwydd y gellir ei roi i'r Pwyllgor y bydd y 3 dangosydd sy'n weddill yn gwella ymhellach?
- 4.2 Pa drefniadau sydd mewn lle i gyflwyno Cerdyn Sgorio Corfforaethol diwygiedig i sicrhau aliniad gyda Chynllun y Cyngor: 2023-2028?
- 4.3 Mae rhai gwasanaethau yn parhau i brofi galwadau a phwysau cynyddol. Sut mae'r rhain yn cael eu hystyried fel rhan o drefniadau rheoli perfformiad y Cyngor?
- 4.4 Mae'r adroddiad yn trafod tanwariant a ragwelir o tua £1.740m ar gyfer 2023/24. I ba raddau y bydd y sefyllfa hon o gymorth i'r Cyngor yn ystod blwyddyn ariannol 2024/25?

5. Cefndir / Cyd-destun

- 5.1 Mae ein Cynllun y Cyngor newydd ar gyfer 2023-2028 yn adnabod anghenion lleol a blaenoriaethau llesiant, ac mae'n gosod ein nodau a'n hamcanion ar gyfer y bum mlynedd nesaf.
- 5.2 Mae'r adroddiad monitro cerdyn sgorio'n cael ei ddefnyddio i fonitro perfformiad ein Dangosyddion Perfformiad Allweddol (DPA) wrth gyflawni gweithgareddau dyddiol y Cyngor. Mae'n darparu'n deallusrwydd er mwyn galluogi'r Cyngor i ddilyn agwedd ragweithiol tuag at reoli perfformiad ac

felly, mae'r adroddiad yn adnabod unrhyw gamau lliniaru y cytunwyd arnynt gan y Tîm Arweinyddiaeth er mwyn gyrru a sicrhau gwelliannau ar gyfer y dyfodol.

- 5.3 Mae'r cerdyn sgorio (atodiad 1) yn rhoi darlun o'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn, a bydd (ynghyd â'r adroddiad hwn) yn cael ei ystyried ymhellach gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a'r Pwyllgor Gwaith yn ystod mis Mehefin.

6 – Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb [cynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

Amherthnasol

7 – Oblygiadau Ariannol

Nodir yn yr adroddiad y sefyllfa ariannol diwedd Ch4

8 – Atodiadau

Atodiad A - Cerdyn Sgorio Chwarter 4

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

- Adroddiad Monitro Cerdyn Sgorio 2023/24 – Chwarter 3 (fel y cyflwynwyd ef i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Mawrth 2024 ac a dderbyniwyd ganddo.)
- Cynllun y Cyngor 2023-2028

ADRODDIAD MONITRO'R CERDYN SGORIO – CHWARTER 4 (2023/24)

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Mae ein Cynllun y Cyngor newydd ar gyfer 2023-2028 yn nodi anghenion lleol a blaenoriaethau llesiant ac mae'n gosod ein nodau a'n hamcanion ar gyfer y pum mlynedd nesaf.
- 1.2 Mae adroddiad monitro'r cerdyn sgorio'n cael ei ddefnyddio i fonitro perfformiad ein Dangosyddion Perfformiad Allweddol (DPA) wrth gyflawni gweithgareddau dyddiol y Cyngor sydd yn sylfaen i gyflawni Cynllun y Cyngor. Mae'n darparu gwybodaeth er mwyn galluogi'r Cyngor i reoli perfformiad yn rhagweithiol ac, felly, mae'r adroddiad yn nodi unrhyw gamau lliniaru y cytunwyd arnynt gan y Tim Arweinyddiaeth er mwyn gyrru a sicrhau gwelliannau ar gyfer y dyfodol.
- 1.3 Mae'r cerdyn sgorio (atodiad 1) yn rhoi darlun o'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn a bydd (ynghyd â'r adroddiad hwn) yn cael ei ystyried ymhellach gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a'r Pwyllgor Gwaith yn ystod mis Mawrth.

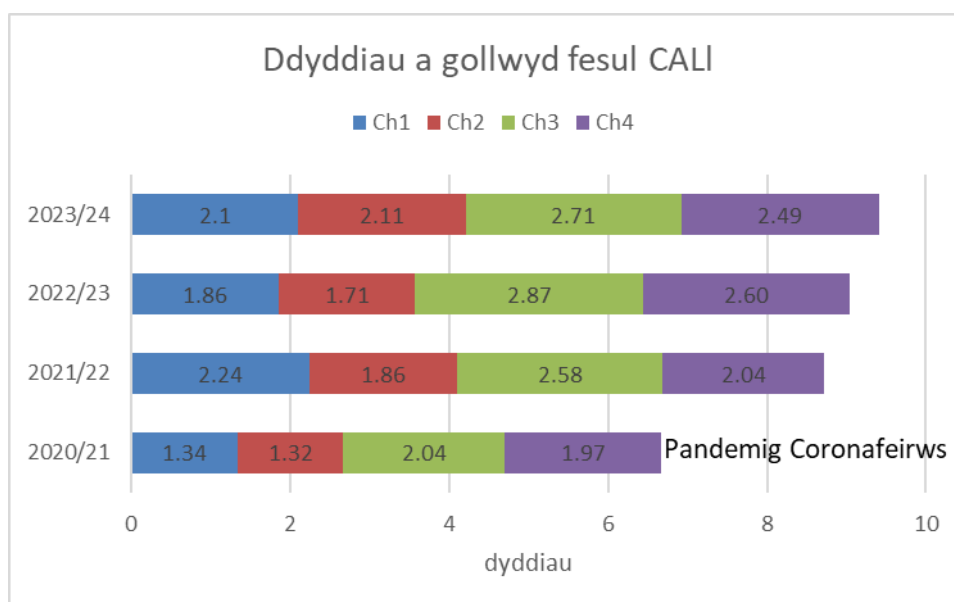
2. CYD-DESTUN

- 2.1 Mae'r Dangosyddion Perfformiad Allweddol (DPA) sy'n monitro perfformiad yn cyd-fynd â thri amcan llesiant presennol y Cyngor:
 - Amcan 1 – Sicrhau bob pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a chyflawni eu potensial tymor hir
 - Amcan 2 – Cefnogi oedolion a theuluoedd bregus er mwyn eu cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol â phosib
 - Amcan 3 – Gweithio gyda'n cymunedau er mwyn sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau wrth warchod ein hamgylchedd naturiol.
- 2.2 Ni fydd modd cyhoeddi gwybodaeth ar gyfer pob Dangosydd Perfformiad Allweddol (DPA) ar y Cerdyn Sgorio bob chwarter oherwydd natur y dulliau casglu data. Yn y fath achosion, bydd nodyn yn dweud pa mor aml y mae'r DPA yn cael ei fonitro a phryd fydd y data ar gael i'w gasglu, e.e. (blynyddol) (Ch4), (bob tymor) (Ch3).
- 2.3 Mae pob canlyniad yn y cerdyn sgorio yn rhai cronol ac, fel y cyfryw, bydd y golofn tueddiadau'n rhoi gwybodaeth am dueddiadau mewn perfformiad o un chwarter i'r llall trwy gydol y flwyddyn.
- 2.4 Gellir gweld y statws CAG ar gyfer pob adran o'r cerdyn sgorio isod, ac eithrio rheolaeth ariannol sy'n cael ei gwblhau o safbwynt barn broffesiynol y Pennaeth Adnoddau / Swyddog Adran 151:
 - Coch – mwy na 10% yn is na'r targed a/neu angen ymyrraeth sylweddol
 - Ambr – rhwng 5% a 10% yn is na'r targed a/neu angen peth ymyrraeth
 - Melyn – o fewn 5% i'r targed
 - Gwyrdd – wedi cyrraedd y targed, neu wedi mynd y tu hwnt iddo

3. PERFFORMIAD IECHYD CORFFORAETHOL

- 3.1 Mae'r mwyafrif o ddangosyddion (83%) yn yr adran hon, y mae eu targedau'n cael eu monitro, yn perfformio'n dda yn erbyn targedau (CAG Gwyrdd neu Felyn). Amlygir rhai o'r pwyntiau allweddol isod.
- 3.2 Ar ddiwedd y flwyddyn mae'r Cyngor yn Ambr yn erbyn ei DPA presenoldeb staff gyda 9.41 diwrnod wedi'u colli i absenoldeb fesul cyfwerth ag amser llawn (FTE) yn erbyn targed o 8.75 diwrnod a gollwyd oherwydd absenoldeb fesul FTE

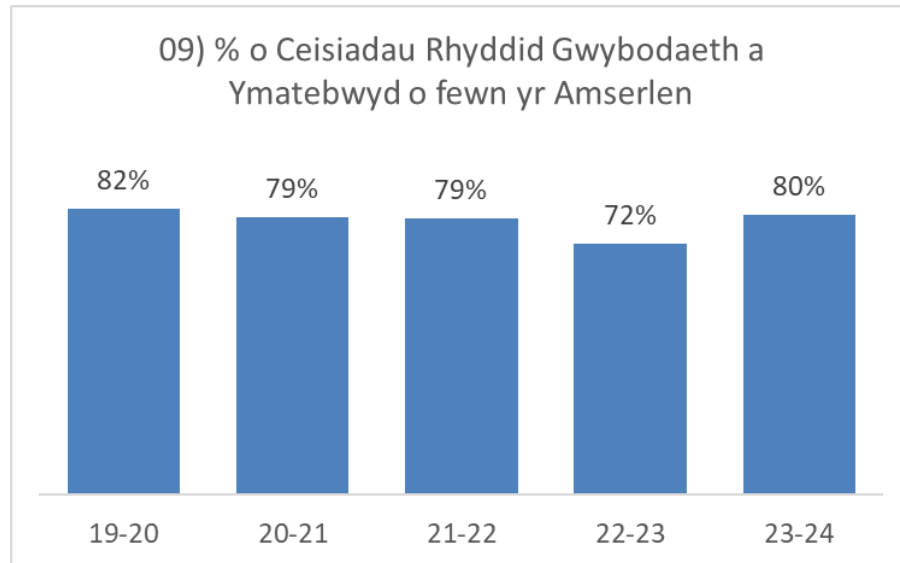
Roedd y targed heriol o 8.75 diwrnod fesul FTE allan o gyrraedd eleni yn rhannol oherwydd salwch cysylltiedig â Cofid na chafodd ei gynnwys wrth osod targed y flwyddyn. Yn gyffredinol, mae'r perfformiad yn parhau i fod yn un da iawn o'i gymharu ag eraill yng Nghymru.

- 3.3 Nid oedd y dangosyddion a gafodd eu monitro o fewn yr adain Gwasanaeth Cwsmer yn amlygu unrhyw achos o bryder mawr gyda'r dangosyddion yn perfformio'n dda yn erbyn targedau ar y cyfan ac eithrio dangosydd 09.
- 3.3.1 Cydnabyddir bod angen gwaith pellach o ran dangosydd 09 – % y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth yr ymatebwyd iddynt o fewn yr amserlen – sy'n dangos bod 80.1% o'r ymatebion o fewn yr amserlen yn erbyn targed o 90%. Mae'r perfformiad hwn yn gynydd bach ar y perfformiad a ddangoswyd yn adroddiad cerdyn sgorio Ch3 (79%) ac mae'n well na'r 72% a gofnodwyd ar gyfer 2022/23.

Cafwyd cyfanswm o 1,002 o geisiadau Rhyddid Gwybodaeth yn ystod y flwyddyn, sy'n gynydd ar yr 854 o geisiadau yn 2022/23 a'r 824 o geisiadau yn 2021/22. Mae'r cynnydd mewn ceisiadau yn rhoi pwysau ychwanegol ar wasanaethau a staff i ymateb i'r ceisiadau o fewn yr amserlen, a hynny'n ychwanegol at y pwysau gwaith dydd i ddydd.

Mae gwaith cyffredinol i'w wneud o hyd i ganfod sut i leihau'r bwlch o 10% rhwng y perfformiad presennol o 80% a'r targed o 90%, yn enwedig pan nad yw'r perfformiad ar gyfer Rhyddid Gwybodaeth wedi bod dros 80% am y 4 blynedd diwethaf o fonitro.

- 3.4 Mae'r adran rheolaeth ariannol yn rhagweld tanwariant o £1.740m ar gyfer y flwyddyn fydd yn dod i ben 31 Mawrth 2024.
- 3.5 Yn ystod y flwyddyn ariannol 2023/24, wynebodd y cyngor nifer o faterion, sydd wedi effeithio'n sylweddol ar sefyllfa ariannol y cyngor a'r gallu i ragweld y sefyllfa ariannol yn gywir. Mae'r rhain yn cynnwys:-
 - 3.5.1 Anawsterau parhaus o ran recriwtio staff, mae hyn wedi gadael nifer o swyddi yn wag am gyfnod, er y dylid nodi y gofynnwyd i'r Gwasanaethau yn ystod ail ran y flwyddyn i geisio cadw'r swyddi'n wag mor hir â phosibl, er mwyn lleihau costau a gwella sefyllfa ariannol y Cyngor.
 - 3.5.2 Mae'r galw am wasanaethau yn parhau i fod yn gyfnewidiol, yn enwedig ym meysydd gofal cymdeithasol oedolion a phlant, atal digartrefedd a gwasanaethau addysg (ac eithrio ysgolion). Mewn rhai gwasanaethau, gall cost pob achos fod yn sylweddol a gall newid bach yn y nifer o achosion gael effaith sylweddol ar gost gyffredinol y gwasanaeth.
 - 3.5.3 Mae cyflwr asedau'r Cyngor (adeiladau, cerbydau, seilwaith ac offer TG) wedi gweld cynnydd mewn gwariant brys sydd ei angen i gynnal asedau i gyflwr gweithredol derbyniol. Gall y gwariant hwn fod heb ei gynllunio o flaen llaw a gall effeithio'r rhagolygon ariannol.
- 3.6 Mae'r alldro ariannol cyffredinol, ynghyd ag incwm annisgwyl a lleihau risgiau sydd wedi caniatáu rhyddhau arian wrth gefn a glustnodwyd yn ôl i falansau cyffredinol y Cyngor, yn gadael y Cyngor mewn sefyllfa ariannol gryf gyda lefel iach o falansau cyffredinol.

- 3.7 Fel y gwelwyd yn 2024/25, mae'r cyngor ar hyn o bryd yn dibynnu ar ddefnyddio ei falansau cyffredinol i osod cyllideb gytbwys ac mae hyn yn caniatáu'r amser sydd ei angen i'r cyngor newid darpariaeth ei wasanaethau. Mae canlyniadau blwyddyn ariannol 2023/24 yn caniatáu i'r cyngor ystyried, unwaith eto, y defnydd o gronfeydd wrth gefn fel ffynhonnell ariannu tymor byr wrth osod cyllideb 2025/26. Er ei bod yn annhebygol y bydd y Cyngor yn gallu dyrannu lefel y cronfeydd wrth gefn, fel yn y blynyddoedd blaenorol, mae'n dal i fod yn gymorth sylweddol i gwrdd â'r her o osod cyllideb gytbwys yn 2025/26 a 2026/27.
- 3.8 Mae rhagor o wybodaeth am reolaeth ariannol i'w gweld yn yr 'Adroddiad Monitro Cyllideb Refeniw ar gyfer Ch4' a'r 'Adroddiad Monitro Cyllideb y Cyfrif Refeniw Tai ar gyfer Ch4' sydd i'w trafod yng nghyfarfod y Pwyllgor Gwaith ar y 25 o Fehefin.
- 3.9 Nid oedd gwybodaeth y cyfrifon cyfalaf (dangosydd 02) ar gael cyn cyhoeddi'r adroddiad hwn. Bydd y wybodaeth hon ynghyd â dadansoddiad llawn o'r Gyllideb Gyfalaf ar gael yn yr adroddiad 'Monitro'r Gyllideb Gyfalaf ar gyfer Ch4' a gyflwynir i'r Pwyllgor Gwaith ar 16 Gorffennaf.
- 3.10 Mae canlyniadau'r dangosyddion ar gyfer yr adran hon yn rhoi sicrwydd rhesymol bod y Cyngor yn rheoli ei bobl, ei gwsmeriaid a'i gyllid mewn modd a ddisgwyllir gan Gyngor sy'n cael ei redeg yn dda.

4. RHEOLI PERFFORMIAD

- 4.1 Ar ddiwedd y flwyddyn mae'n galonogol nodi fod y mwyafrif (95%) o'r dangosyddion perfformiad yn perfformio'n well na'r targed neu o fewn 5% i'w targedau. Mae hyn yn gynydd ar y perfformiad a welwyd ar ddiwedd 2022/23 a 2021/22, gyda'r ddau yn 91%.
- 4.2 Mae dangosyddion sy'n ymwneud â'n hamcan llesiant, **Amcan 1**, lle'r ydym yn gweithio i sicrhau fod pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a chyflawni eu potensial tymor hir, wedi perfformio'n dda gyda 91% un ai'n wyrdd neu felyn erbyn eu targedau. Fodd bynnag, roedd un dangosydd yn Goch yn erbyn y targed (gweler adran 4.4).
- 4.3 Mae rhai enghreifftiau o'r perfformiad da a welwyd dan yr amcan hwn yn ystod y flwyddyn yn cynnwys:
- 4.3.1 Mae 100% o'r disgyblion wedi'u hasesu yn y Gymraeg ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen (dangosydd 4). Mae hyn yn galonogol ac yn cwrdd â disgwyliadau Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg y cyngor.
- 4.3.2 Mae 71 eiddo wedi dod yn ôl i ddefnydd yn erbyn targed o 50 (dangosydd 11). Unwaith eto mae defnyddio Premiwm Treth y Cyngor wedi bod yn fuddiol yma ac mae'n gadarnhaol bod 71 yn llai o eiddo gwag yn ein cymunedau.

4.3.3 O'r 65% o gleientiaid a gwblhaodd y rhaglen NERS hyd at ddiwedd Rhagfyr 2023, roedd 81% yn credu bod y rhaglen wedi cael effaith gadarnhaol ar eu hiechyd (dangosyddion 9 a 10). Nid yw wedi bod yn bosibl casglu data rhwng Ionawr a Mawrth 2024 oherwydd bod y system yn cael eu datblygu ledled y wlad.

4.4 Methodd un dangosydd dan amcan llesiant 1 i gyrraedd ei darged

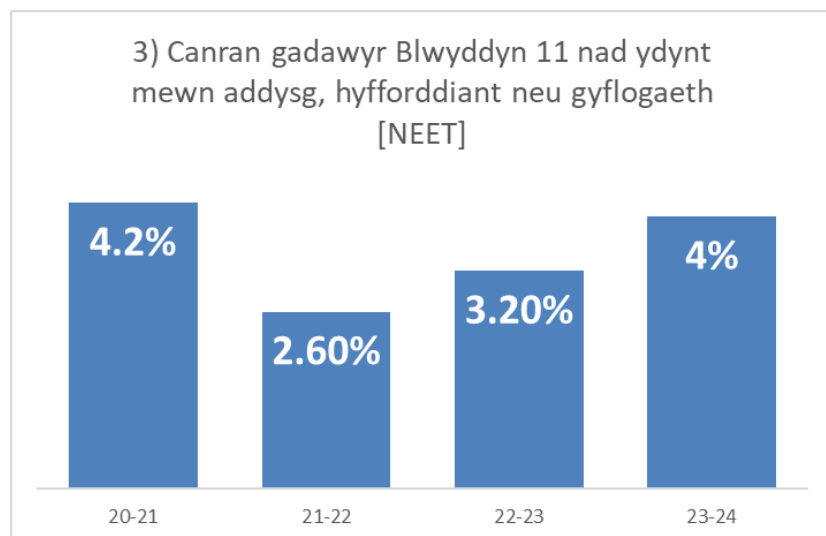
4.4.1 Dangosydd 3 – Canran y disgyblion Blwyddyn 11 sy'n gadael nad ydynt mewn Addysg, Hyfforddiant na Chyflogaeth (NEET) – gyda pherfformiad o 4% yn erbyn targed o 3%. Mae hyn yn ostyngiad ar y 3.2% yn ystod 2022/23 a'r 2.6% yn ystod 2021/22.

Cyhoeddwyd y dangosydd hwn gan Gyrfa Cymru ar ôl cymryd ciplun o'r rhai sy'n NEET ac a oedd yn gadael blwyddyn 11 ym mis Gorffennaf 2023. Mae'r perfformiad wedi arwain at gael ei osod yn y chwarter isaf ledled Cymru ar gyfer y dangosydd hwn am y flwyddyn. Cyfartaledd Cymru oedd 2% a chyfartaledd Gogledd Cymru oedd 2.3%.

Mae gennym dealltwriaeth gref o'r nifer o ymadawyr blwyddyn 11 nad ydynt mewn addysg, hyfforddiant na chyflogaeth (NEET) ar Ynys Môn, o'r holl ymadawyr blwyddyn 11 (645), dim ond tri y methwyd i gysylltu dim ond 3 (llai na 0.5%) y methwyd i gysylltu â nhw.

Mae gennym system glir a chadarn i fonitro'r holl bobl ifanc NEET rhwng 16-18 oed. Mae gennym dîm o gynghorwyr ymgysylltu allgymorth sy'n sicrhau bod ein data'n cael ei olrhain ac yn gweithio'n agos gyda phartneriaid statudol i sicrhau ein bod yn cynnig cymorth.

Bydd y gwasanaeth yn treialu hwb ymyrraeth gynnar yn Amlwch yn ogystal ag adnabod cyflogwyr lleol a all ddarparu profiad gwaith gwerthfawr i'r bobl ifanc.

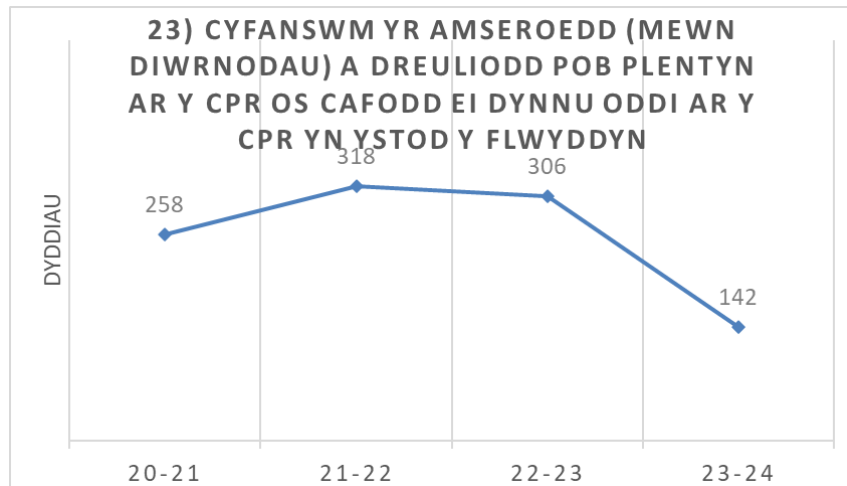

4.5 Mae perfformiad yn erbyn y dangosyddion ar gyfer **Amcan Llesiant 2** lle rydym yn cefnogi oedolion bregus a theuluoedd i'w cadw'n ddiogel, iach ac mor annibynnol â phosibl yn dangos perfformiad da unwaith eto. Methodd un dangosydd i gyflawni ei darged ar ddiwedd y flwyddyn, gyda'r dangosyddion sy'n weddill i gyd yn Wyrdd yn erbyn targedau (93%).

4.6 Dyma rai enghreifftiau o'r perfformiad da a welwyd yn ystod y flwyddyn:

4.6.1 Mae dangosyddion y Gwasanaethau Oedolion (16 i 19) i gyd yn Wyrdd yn erbyn eu targedau.

4.6.2 Mae holl ddangosyddion y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd (dangosyddion 20 – 25) yn uwch na'r targedau am y flwyddyn, (dangosydd 23) gyda pherfformiad o 142 diwrnod ar gyfartaledd yn arbennig o dda o gymharu â blynyddoedd blaenorol

4.6.3 Mae'r Dangosyddion Digartrefedd (Dangosyddion 26 + 27) ar gyfer y Gwasanaeth Tai hefyd wedi dangos perfformiad da gyda'r ddau yn wyrdd yn erbyn targedau.

4.7 Fodd bynnag, nodwn fod un dangosydd yn Ambr yn erbyn y targed. Mae'r dangosydd dan sylw wedi cael ei drafod mewn adroddiadau chwarterol blaenorol drwy gydol y flwyddyn.

4.7.1 Dangosydd 28 – Mae nifer cyfartalog y diwrnodau calendr a gymerwyd i ddarparu Grant Cyfleusterau i'r Anabl yn Goch gyda pherfformiad o 187 diwrnod yn erbyn targed o 170 diwrnod.

Mae'r perfformiad hwn yn gynydd ar y 193 diwrnod a adroddwyd ar ddiwedd 2022/23, ond mae dal yn danberfformiad o'r 172 diwrnod a welwyd yn 2021/22.

Trafodwyd y rhesymau am y tanberfformiad ar gyfer y dangosydd yn [adroddiad cerdyn sgorio Ch3](#).

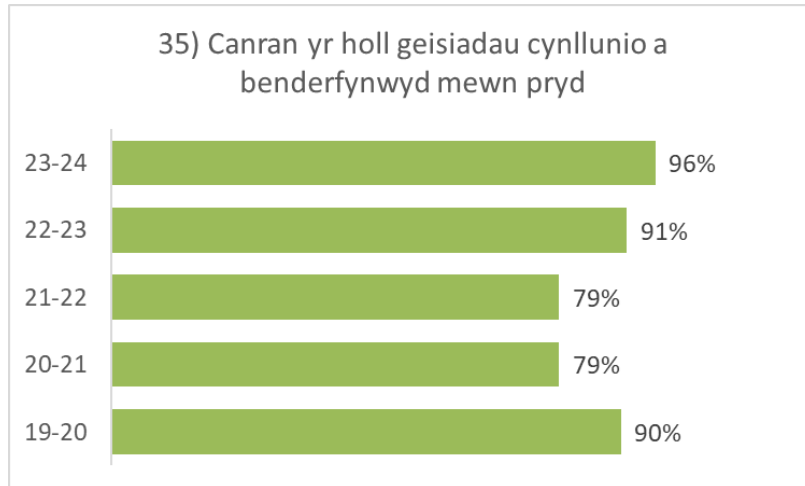
Roedd y dangosydd hefyd yn destun adroddiad arolygu archwilio mewnol a drafodwyd yn y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ym mis Ebrill 2024. Arweiniodd yr archwiliad at sgôr sicrwydd cyfyngedig gyda 2 mater sylweddol a 4 mater cymedrol yn cael eu hamlygu.

Un mater a nodwyd oedd nad oedd cyfrifiad y dangosydd hwn yn mesur yr holl broses o wneud cais am DFG, ac felly nid yw'r cyfnod o'r pwynt cyswllt cyntaf gyda'r cleient hyd nes bod y gwasanaeth Tai wedi derbyn y cais wedi'i gynnwys y dangosydd. Felly, dim ond ar ôl cytuno arnynt y mae'r dangosydd yn cyfrifo'r amser y mae'n ei gymryd i gwblhau addasiadau.

Yn dilyn peth ymchwil a wnaed gan y Gwasanaeth Tai, mae'n amlwg bod cynghorau Gogledd Cymru i gyd yn mesur y dangosydd hwn ychydig yn wahanol i'w gilydd gyda llawer yn monitro'r un peth â ni. Fodd bynnag, o'r data a gasglwyd ar draws cynghorau Gogledd Cymru, mae'n galonogol bod perfformiad y dangosydd hwn yn llwyddo.

Bydd y gwasanaeth yn rhoi'r cynllun gweithredu y cytunwyd arno ar waith i fynd i'r afael â'r pryderon a godwyd yn yr adroddiad archwilio mewnol. Yn ogystal â hyn, bydd teitl y dangosydd yn cael ei newid i adlewyrchu'r dull cyfrifo presennol yn y Cerdyn Sgorio ar gyfer 2024/25, hyd nes y bydd modd cyfrifo'r broses gyfan unwaith y bydd y camau gweithredu o'r adroddiad archwilio wedi'u rhoi ar waith.

- 4.8 Mae perfformiad ein dangosyddion i fonitro ein trydydd amcan llesiant, **Amcan 3**, lle'r ydym yn gweithio gyda'n cymunedau er mwyn sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau tra'n gwarchod ein hamgylchedd naturiol, wedi bod yn arbennig, gyda phob dangosydd yn Wyrdd ac yn uwch na'r targed.
- 4.9 Mae'r dangosyddion sydd wedi perfformio'n dda yn cynnwys:
- 4.9.1 Mae'r dangosyddion rheoli gwastraff (Dangosydd 31 – 34) yn Wyrdd yn erbyn eu targedau. Roedd 97.5% o'r strydoedd a arolygwyd yn ystod y chwarter yn lân ac mae'n galonogol nodi fod sbwriel sy'n cael ei dipio'n anghyfreithlon yn cael ei glirio o fewn diwrnod. Roedd canran y gwastraff a gafodd ei aildddefnyddio, ei ailgylchu neu ei gompostio yn 66.1% ar gyfer y chwarter.
- 4.9.2 Mae'r dangosyddion cynllunio (dangosyddion 35 - 37) i gyd yn Wyrdd yn erbyn y targed. Mae hyn yn galonogol ac yn dangos bod gwelliannau a roddwyd ar waith yn 2022/23 yn gwneud gwahaniaeth i berfformiad. Mae perfformiad y ceisiadau cynllunio y penderfynwyd arnynt o fewn yr amserlen yn 96% ar gyfer y flwyddyn, sef y perfformiad gorau ar gyfer y dangosydd hwn yn y pum mlynedd diwethaf (91% yn 2022/23, 79% yn 2021/22, 79% yn 2020/21 a 90% yn 2019/20).

4.9.3 Mae'r tri dangosydd priffyrdd sy'n ymwneud ag arolygon cyflwr ffyrdd A, B a C yr Ynys (dangosyddion 38 – 40) yn Wyrdd yn erbyn targedau ar gyfer y flwyddyn unwaith eto. Mae'r gwelliant mwyaf i'w weld yng nghyflwr ffyrdd B lle mai dim ond 2.3% oedd mewn cyflwr gwael yn 2023/24 o gymharu â 2.6% yn 2021/22 a 2.8% yn 2020/21.

5. CASGLIAD

- 5.1 Mae'n galonogol nodi bod 92% o'r dangosyddion perfformiad yn perfformio'n well na'u targed neu o fewn 5% i'r targedau ar gyfer y chwarter. Dyma'r cerdyn sgorio sy'n perfformio orau ar gyfer Chwarter 4 ers ei gyflwyno.
- 5.2 Mae ein perfformiad blwyddyn ar ôl blwyddyn ar gyfer yr holl ddangosyddion (35 i gyd) yn dangos bod 20 (57%) wedi gwella yn ystod y flwyddyn, 13 (37%) wedi dirywio a 2 (6%) wedi cynnal eu lefelau perfformiad.
- 5.3 Ar y cyfan, mae'n galonogol adrodd bod 89% o'r dangosyddion a ddefnyddir i fonitro'r Amcanion Llesiant yn Wyrdd yn erbyn y targed am y flwyddyn.
- 5.4 Mae'r adroddiad yn amlygu rhai straeon cadarnhaol mewn perthynas â pherfformiad diwedd y flwyddyn. Mae rhai o'r uchafbwyntiau hyn yn cynnwys:
- Dangosyddion y Gymraeg mewn Ysgolion
 - Dangosyddion Canolfan Hamdden Môn Actif a NERS;
 - Nifer y tai gwag sydd wedi dod yn ôl i ddefnydd;
 - Dangosyddion Gwasanaethau Oedolion;
 - Dangosyddion y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd;
 - Y dangosyddion digartrefedd;
 - Dangosyddion Rheoli Gwastraff,
 - Dangosyddion Priffyrdd; a
 - Y Dangosyddion Cynllunio
- 5.5 Mae'r adroddiad hefyd yn amlygu rhai meysydd sy'n tanberfformio yn erbyn eu targedau. Amlygir y rhain yn 6.1 isod.

6. ARGYMHELLION

- 6.1 Gofynnir i'r Pwyllgor graffu'r cerdyn sgorio a nodi'r meysydd y mae'r Tîm Arweinyddiaeth yn eu harchwilio er mwyn eu rheoli a sicrhau gwelliannau pellach yn y dyfodol.

Y meysydd a argymhellir yw:

- 6.1.1 Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth sydd yn derbyn ymateb o fewn yr amserlen;
- 6.1.2 Canran y disgyblion blwyddyn 11 sy'n gadael sy'n NEET; a
- 6.1.3 Nifer cyfartalog y diwrnod i ddyfarnu Grant Cyfleusterau i'r Anabl (DFG)

7. RHESTR TERMAU

- 7.1 Isod mae rhestr o'r byrfoddau a ddefnyddir yn yr adroddiad a'r Cerdyn Sgorio

- 7.1.1 DPA – Dangosydd Perfformiad Allweddol
- 7.1.2 Ch1 – Chwarter 1
- 7.1.3 Ch2 – Chwarter 2
- 7.1.4 Ch3 – Chwarter 3
- 7.1.5 Ch4 – Chwarter 4
- 7.1.6 Statws CAG – Coch – mwy na 10% yn is na'r targed a/neu angen ymyrraeth sylweddol
Ambr – rhwng 5% a 10% yn is na'r targed a/neu angen rhywfaint o ymyrraeth
Melyn – o fewn 5% i'r targed
Gwyrdd – ar darged, neu'n uwch na'r targed
- 7.1.7 Tuedd – Mae'r saethau tuedd yn cynrychioli perfformiad o gymharu â'r chwarter blaenorol
- 7.1.8 FTE – Cyfwerth ag Amser Llawn
- 7.1.9 FOI – Rhyddid Gwybodaeth
- 7.1.10 CRT – Cyfrif Refeniw Tai
- 7.1.11 NEET – Nid mewn Addysg, Cyflogaeth neu Hyfforddiant
- 7.1.12 DTL – Anodd eu Gosod
- 7.1.13 NERS – Cynllun Cenedlaethol i Atgyfeirio Cleifion i Wneud Ymarfer Corff
- 7.1.14 CPR – Cofrestr Amddiffyn Plant
- 7.1.15 CSYM – Cyngor Sir Ynys Môn

Atodiad A - Cerdyn Sgorio Corfforaethol - Corporate Scorecard Ch-Q4 2023/24

Rheoli Perfformiad / Performance Management	CAG / RAG	Tuedd Ch / Q Trend	Canlyniad / Actual	Targed Ch / Q Target	Tuedd BI / Yr Trend	Canlyniad 22/23 Result	Canlyniad 21/22 Result
Amcan 1 - Sicrhau bod pobl Ynys Môn yn gallu ffynnu a chyflawni eu potensial tymor hir							
1) Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion cynradd (tymhorol) (Ch3)		↓	92.89%		-	91.69%	-
2) Canran presenoldeb disgyblion mewn ysgolion uwchradd (tymhorol) (Ch3)		↓	86.93%		-	85.22%	-
3) Canran gadawyr Blwyddyn 11 nad ydynt mewn addysg, hyfforddiant neu gyfogaeth [NEET] (blynyddol) (Ch4)	Coch / Red	↓	4%	3%	↓	3.20%	2.60%
4) Canran y disgyblion a aseswyd yn y Gymraeg ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen (blynyddol) (Ch3)	Gwyrdd / Green		100%	100%	⇒	100%	-
5) Canran y disgyblion blwyddyn 11 sy'n astudio'r Gymraeg [iaith gyntaf] (blynyddol) (Ch3)	Gwyrdd / Green		70%	67.5%	↑	68%	67.8%
6) Canran y Dangosyddion Ansawdd (â thargedau) a gyflawnwyd gan y gwasanaeth llyfrgelloedd (blynyddol) (Ch4)	Gwyrdd / Green		83%	75%	-	-	-
7) Nifer yr ymweliadau â chyfleusterau chwaraeon a hamdden	Melyn / Yellow	↑	515k	529k	-	539k	388k
8) Canran y sefydliadau bwyd sy'n cyrraedd safonau hylendid bwyd	Gwyrdd / Green	⇒	98.3%	98%	↑	98%	98%
9) Canran cleientiaid NERS a gwblhaodd y rhaglen ymarfer corff	Gwyrdd / Green		65%*	50%	↓	72%	47.5%
10) Canran cleientiaid NERS yr oedd eu hiechyd wedi gwella wrth gwblhau'r rhaglen ymarfer corff	Gwyrdd / Green		81%*	80%	↑	78%	84%
11) Nifer o eiddo preifaf gwag wedi'u adfer i ddefnydd	Gwyrdd / Green	↑	71	50	-	80	91
12) Nifer y cartrefi newydd a grewyd o ganlyniad i ddechrau aildefnyddio eiddo gwag	Gwyrdd / Green	⇒	6	3	-	1	1
13) Gwasanaethau landlordiaid: Nifer y diwrnodau ar gyfartaledd i cwblhau atgyweiriadau	Melyn / Yellow	↓	19	18	↓	16.61	13.89
14) Canran y tenantiaid sy'n fodlon gyda gwaith atgyweirio ymatebol (blynyddol)			80%				-
Amcan 2 - Cefnogi oedolion a theuluoedd bregus er mwyn eu cadw'n ddiogel, yn iach ac mor annibynnol â phosibl							
16) Canran yr ymholiadau ynghylch amddiffyn oedolion a gwblhawyd o fewn terfynau amser statudol	Gwyrdd / Green	↓	94.57%	90%	↑	91.69%	94.78%
17) Canran yr oedolion a gwblhaodd gyfnod ail-alluogi ac nad oes ganddynt becyn gofal a chymorth 6 mis yn ddiweddarach	Gwyrdd / Green	↑	63.27%	62%	↓	64.71%	64.85%
18) Cyfradd y bobl hŷn (65 mlwydd oed neu hŷn) y mae'r awdurdod yn eu cefnogi mewn cartrefi gofal fesul 1,000 o'r boblogaeth 65 oed neu hŷn ar 31 Mawrth [Dangosydd Lleol]	Gwyrdd / Green	↓	17.32	19	↓	16.74	14.33
19) Canran y rhai sy'n ofalwyr i oedolion a ofynnodd am asesiad neu adolygiad ac a gafodd asesiad neu adolygiad iddyn nhw eu hunain yn ystod y flwyddyn	Gwyrdd / Green	↑	97.70%	93%	↓	98.10%	96.10%
20) Canran yr asesiadau plant a gwblhawyd o fewn amser	Gwyrdd / Green	↑	91.81%	90%	↑	86.75%	87.15%
21) Canran y plant mewn gofal y bu'n rhaid iddynt symud 3 gwaith neu fwy	Gwyrdd / Green	↓	6.21%	10%	↓	6.15%	9.79%
22) Canran y cyfeiriadau o blant sy'n cael eu hail-gyfeirio o fewn 12 mis [Dangosydd Lleol]	Gwyrdd / Green	↓	10.55%	15%	↑	14.35%	5.74%
23) Cyfanswm yr amseroedd (mewn diwrnodau) a dreuliodd pob plentyn ar y CPR os cafodd ei dynnu oddi ar y CPR yn ystod y flwyddyn	Gwyrdd / Green	↓	142	270	↑	306	318
24) Canran y cyfeiriadau yn ystod y flwyddyn lle caiff penderfyniad ei wneud o fewn 1 diwrnod gwaith	Gwyrdd / Green	↑	99.14%	95%	↑	98.31%	99.10%
25) Canran yr ymweliadau statudol â phlant mewn gofal oedd i fod i ddiwydd yn ystod y flwyddyn, a gynhaliwyd yn unol â'r rheoliadau	Gwyrdd / Green	↑	91.12%	90%	↓	93.83%	85.99%
26) Canran y teuluoedd a ataliwyd yn llwyddiannus rhag mynd yn ddigartref	Gwyrdd / Green	↑	97.21%	80%	↑	89.53%	80.95%
27) Canran y teuluoedd (gyda plant) a ataliwyd yn llwyddiannus rhag mynd yn ddigartref	Gwyrdd / Green	↑	98.75%	85%	↑	98.45%	92.00%
28) Nifer y dyddiau calendr ar gyfartaledd a gymerwyd i ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl	Ambr / Amber	↑	187	170	↑	193	172.3
29) Nifer cyfartalog y dyddiau calendr a gymerwyd i osod unedau llety sy'n rhai y mae modd eu gosod (ac eithrio Eiddo Anodd eu Gosod)	Gwyrdd / Green	↓	40	40	↓	35.8	28.7
30) Gwasanaethau landlordiaid: Canran y rhent wedi'i gollu o ganlyniad i eiddo fod yn wag	Gwyrdd / Green	↓	1.46%	1.70%	↑	1.83%	1.66%
Amcan 3 - Gweithio gyda'n cymunedau er mwyn sicrhau eu bod yn gallu ymdopi'n effeithiol â newid a datblygiadau tra'n gwrachod ein hamgylchedd naturiol							
31) Canran y strydoedd sy'n lân	Gwyrdd / Green	↑	96.5%	95%	↑	96%	95.50%
32) Canran y gwastraff wedi'u aildefnyddio, ailgylchu a chompostio	Gwyrdd / Green	↓	65%	64%	↑	63.47%	62.39%
33) Nifer cyfartalog y dyddiau gwaith a gymerwyd i glirio digwyddiadau tipio anghyfreithlon	Gwyrdd / Green	↑	0.13	1	↑	1	0.25
34) Cilogramau y gwastraff gweddilliol a eneradir fesul person	Gwyrdd / Green	⇒	209kg	220kg	↓	207kg	223kg
35) Canran yr holl geisiadau cynllunio a benderfynwyd mewn pryd	Gwyrdd / Green	↑	96%	90%	↑	91%	79%
36) Canran yr apeliadau cynllunio a wrthodwyd	Gwyrdd / Green	↑	70%	65%	↑	47%	50%
37) Canran yr achosion gorfodaeth cynllunio yr ymchwiliwyd iddynt o fewn 84 diwrnod	Gwyrdd / Green	↑	87%	80%	⇒	87%	92%
38) Canran y prif ffyrdd A sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol)	Gwyrdd / Green		2.7%	3%	↓	2.6%	3%
39) Canran y ffyrdd B sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol)	Gwyrdd / Green		2.3%	4%	↑	2.6%	2.80%
40) Canran y ffyrdd C sydd mewn cyflwr gwael (blynyddol)	Gwyrdd / Green		7.5%	9%	↑	7.6%	8.20%
41) Defnydd o danwydd ffosil bras gan ffylid y Cyngor (tCO2e)		↓	525.99		↓	515.07	486.85
42) Nifer y milltiroedd a deithiodd ffylid y Cyngor (milltiroedd)		↓	1,861,817		↓	1,728,920	1,524,961
43) Nifer y milltiroedd a deithiodd ffylid lwyd / gweithwyr y Cyngor (milltiroedd)		↑	783,049		↑	790,899	786,247
44) Newid net mewn Allryiadau Nwyon Tŷ Gwyrdd (tCO2e) - Ffild y Cyngor (Blynyddol) (%)			+8%			+6%	+26%

Coch - mwy na 10% yn is na'r targed a/neu angen ymyrraeth sylweddol Ambr - rhwng 5% a 10% yn is na'r targed a/neu angen rhywfaint o ymyrraeth

Melyn - o fewn 5% o'r targed Gwyrdd - ar darged neu'n uwch Mae saethau tuedd yn cynrychioli perfformiad chwarter ar chwarter

*Data - 04/23-12/23

**Mae dangosydd 15 - Cyfradd y bobl a gedwir yn yr ystyby wrth aros am ofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth 75+ oed wedi dileu oherwydd bod yr wybodaeth ddim ar gael

Atodiad A - Cerdyn Sgorio Corfforaethol - Corporate Scorecard Ch-Q4 2023/24

Gofal Cwsmer / Customer Service	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Canlyniad / Actual	Targed / Target	Canlyniad 22/23 Result	Canlyniad 21/22 Result	Canlyniad 20/21 Result
Siarter Gofal Cwsmer / Customer Service Charter							
01) Nifer y cwynion a dderbyniwyd (ac eithrio Gwasanaethau Cymdeithasol)	Gwyrdd / Green	↓	48	67	40	55	43
02) Nifer y cwynion Cam 2 a dderbyniwyd ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol		↑	6	-	4	9	6
03) Nifer y Cwynion a gadarnhawyd / gadarnhawyd yn rhannol			12	-	13	20	8
04) % o ymatebion ysgrifenedig o fewn 20 diwrnod (Corfforaethol)	Gwyrdd / Green	↑	83%	80%	82%	80%	88%
05) % o ymatebion ysgrifenedig o fewn 20 diwrnod (Gwasanaethau Cymdeithasol)	Gwyrdd / Green	⇒	100%	80%	70%	66%	75%
06) Nifer y cwynion Cam 1 ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol		↑	16	-	27	41	24
07) Nifer o bryderon (ac eithrio Gwasanaethau Cymdeithasol)		↓	235	-	321	189	104
08) Nifer o ganmoliaethau		↑	496	-	495	658	662
09) % o Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a Ymatebwyd o fewn yr Amserlen	Coch / Red	↑	80.1%	90%	72%	79%	79.4%
Newid Cyfrwng Digidol / Digital Service Shift							
10) Nifer o ddefnyddwyr AppMôn (blynyddol)		↑	26k	-	59.5k	51k	33.5k
11) Nifer o adroddiadau a dderbyniwyd gan AppMôn		↑	46k	-	36k	66k	58k
12) Nifer o daliadau dros y we		↑	27k	-	26k	21k	18.5k
13) Nifer o daliadau dros y ffôn		↑	25k	-	9.5k	11k	7k
14) Nifer o 'ddilynwyr' CSYM ar Gyfryngau Cymdeithasol		↑	110k	-	100k	92k	42k
15) Nifer o ymwelwyr i wefan y Cyngor		↑	357k	-	327k	634k	1.03M

Rheoli Pobl / People Management	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Canlyniad / Actual	Targed / Target	Canlyniad 22/23 Result	Canlyniad 21/22 Result	Canlyniad 20/21 Result
01) Nifer y staff yr awdurdod cyfan, gan gynnwys athrawon a staff mewn ysgolion (FTE)			2395	-	2288	2202	2180
02) Absenoldeb Salwch - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE	Ambr / Amber	↑	9.41	8.75	9.15	8.73	6.68
03) Salwch Tymor Byr - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE			3.85	-	4.54	3.70	1.94
04) Salwch Tymor Hir - dyddiau / shiftiau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul FTE			5.56	-	4.61	5.03	4.74
05) Gweithwyr yr Awdurdod Lleol yn gadael (%) (Trosiant) (Blynyddol) (Ch4)			9%	-	8%	10%	6%

Rheolaeth Ariannol / Financial Management	CAG / RAG	Tuedd / Trend	Cyllideb / Budget	Canlyniad / Actual	Amrywiad / Variance (%)	Rhagolygon o'r Gwariant / Forecasted Actual	Amrywiad a Ragwelir / Forecasted Variance (%)
01) Alldro diwedd blwyddyn a ragwelir (Refeniw)	Gwyrdd / Green	↑	£170,789,000	£168,712,000	-1.22%		
02) Alldro diwedd blwyddyn a ragwelir (Cyfalaf)							
03) Incwm o gymharu â Thargedau (ac eithrio grantiau)	Gwyrdd / Green	↓	-£11,048,860	-£13,211,660	19.57%		
04) Balansau cyffredinol diwedd y flwyddyn a ragwelir		↑		-£15,614,180			
05) Chost benthyca - % y gwariant refeniw a gyllidebwyd	Melyn / Yellow	↓	2.34%	2.53%	0.19%		
06) Nifer o Wasanaethau rhagwelir yn gorwario mwy na 5% o'i cyllideb		⇒		1			
07) % of y Dreth Gyngor a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	Melyn / Yellow	↓		97.2%			
08) % yr Amrywiad Ddyledion a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	Melyn / Yellow	↑		95.2%			
09) % y Rhent Tai a gasglwyd (am y 3 blynedd ddiwethaf)	Gwyrdd / Green	⇒		100.1%			
10) % y Rhent Tai a gasglwyd heb gynnwys taliadau budd-dal (am y 3 blynedd ddiwethaf)	Gwyrdd / Green	⇒		100.1%			